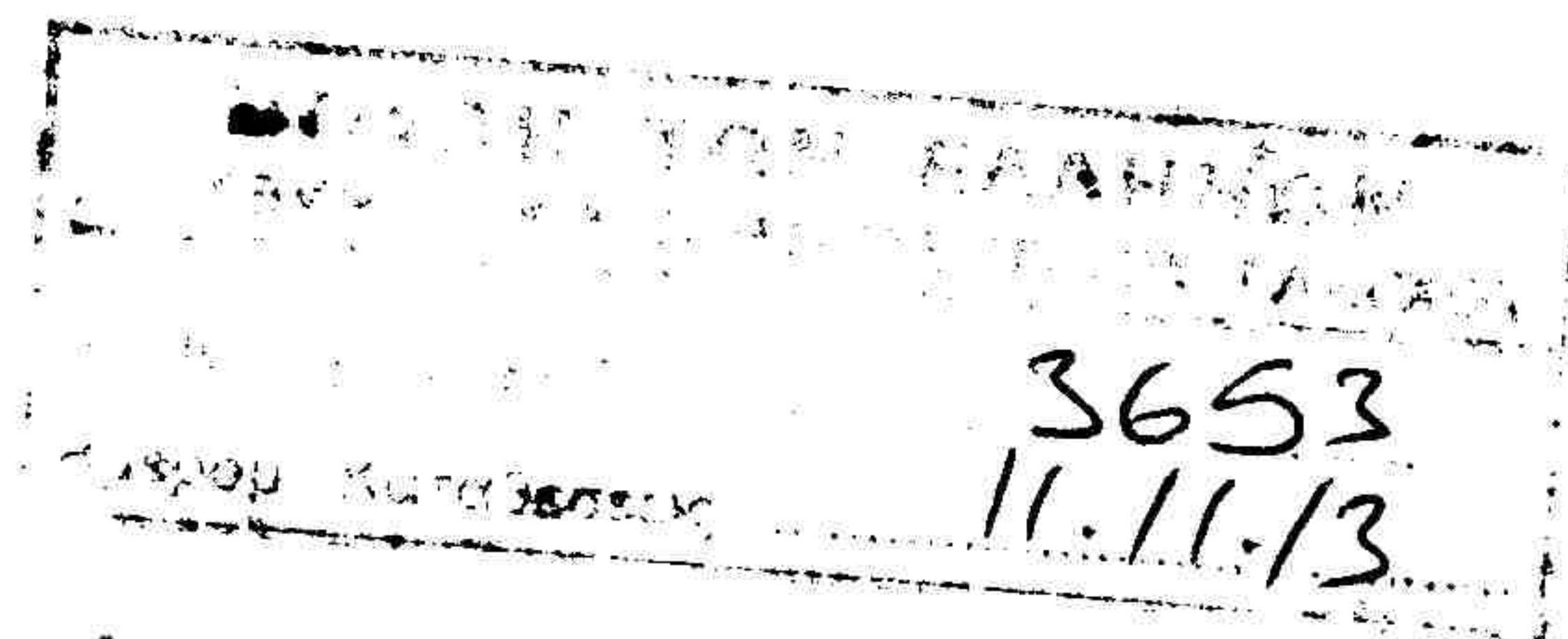

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Οικονομικών

Θέμα: Στην εξαιρετικά ασθενική και αβέβαιη ανάκαμψη της Ευρώπης, ο μύθος της πραγματικής ανάπτυξης της χώρας

Ένα από τα βασικότερα προβλήματα στην Ευρώπη και που επηρεάζει σημαντικά και τη χώρα μας είναι η υπερχρέωση, κυρίως του ιδιωτικού τομέα, που έχει ως αποτέλεσμα οι τράπεζες να μην χρηματοδοτούν νέες επενδύσεις, αλλά να περιορίζονται στη ρύθμιση και αναχρηματοδότηση υφιστάμενων επιχειρηματικών δανείων, οι δε επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά να μην επενδύουν εκ νέου και να περιορίζουν την κατανάλωσή τους ώστε να αντιμετωπίσουν τα βάρη από την αποπληρωμή των χρεών τους. Στην Ελλάδα το πρόβλημα είναι ακόμη μεγαλύτερο, αν και ο ιδιωτικός δανεισμός ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι συγκριτικά μικρότερος του μέσου ευρωπαϊκού, δεδομένου ότι τα μνημόνια συρρικνώνουν διαρκώς και με γεωμετρική πρόοδο το διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων, με συνέπεια να αδυνατούν να εξυπηρετήσουν τα χρέη τους προς την εφορία και τις τράπεζες.

Επισημώς, οι επισφάλειες των ελληνικών τραπεζών ανέρχονται στο 30% των δανείων τους. Ανεπισήμως όμως το ποσοστό αυτό είναι πολύ μεγαλύτερο και αυτό αναδεικνύει το τεράστιο πρόβλημα που υπάρχει και που θα εξακολουθεί να υπάρχει από πλευράς χρηματοδότησης της (διαφεύγουσας) ανάκαμψης της οικονομίας.

Τα νέα μέτρα που ετοιμάζετε με την τρόικα και η συνακόλουθη αύξηση των φορολογικών εσόδων (βλ. 37% τον Σεπτέμβριο) θα έχουν ως σοβαρότατο αποτέλεσμα την περαιτέρω μείωση της καταναλωτικής ζήτησης και την επιβάρυνση των μη εξυπηρετούμενων τραπεζικών δανείων. Οι κατασχέσεις καταθέσεων και άλλων περιουσιακών στοιχείων από το κράτος θα ωθήσουν τους ιδιώτες να δώσουν προτεραιότητα στην πληρωμή των φόρων αντί των δανείων, με συνέπεια τη συνέχιση του παγώματος της ρευστότητας προς την πραγματική οικονομία και την περαιτέρω μείωση της επενδυτικής ζήτησης.

Η ελληνική οικονομία υποφέρει από έλλειψη ρευστότητας και από περιορισμό της τραπεζικής χρηματοδότησης προς τον ιδιωτικό τομέα. Φαινόμενο, το οποίο δεν αναμένεται να ανατραπεί σύντομα, παρά την ήδη συντελεσθείσα ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών. Ένας σημαντικός παράγοντας, που θα μπορούσε να αντιστρέψει την τάση αυτή, είναι η επιστροφή των καταθέσεων που έφυγαν από την Ελλάδα τα τελευταία χρόνια και που υπολογίζονται σε δεκάδες δις ευρώ. Ωστόσο, ούτε οι δανειστές ούτε και η κυβέρνηση έχουν κάνει κάποια συγκροτημένη προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση. Αντιθέτως, εδραιώνετε κλίμα καχυποψίας και ανασφάλειας που αποθαρρύνει τον επαναπατρισμό των καταθέσεων.

Επιπροσθέτως, υποπέσατε και σε ένα άλλο σοβαρότατο λάθος. Αντίθετα με ό,τι συνέβη σε άλλες χώρες, που εφάρμοσαν προγράμματα στήριξης των τραπεζών με δημόσιο χρήμα, οι ελληνικές τράπεζες δεν ανέλαβαν συγκεκριμένες υποχρεώσεις χρηματοδότησης, έστω έναντι κάποιων στρατηγικών κλάδων της οικονομίας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, και που έχουν τον μεγαλύτερο ρόλο στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Όσον αφορά την προσέλκυση κεφαλαίων από το εξωτερικό, τα οποία λέτε ότι θέλετε, και σε αυτό το μέτωπο η κατάσταση δεν είναι ενθαρρυντική. Το ενδιαφέρον των ξένων για τοποθετήσεις στην πραγματική οικονομία αποδεικνύεται περιορισμένο. Κι όταν εμφανίζονται επενδυτές έχουν συνήθως επιθετικό προφίλ, επιδιώκουν να αγοράσουν όσον το δυνατόν φθηνότερα, το κοινώς ονομαζόμενο κοψοχρονιά, ώστε να ρισκάρουν μεν αλλά για πολύ υψηλή προσδοκώμενη απόδοση. Μια πρώτη εικόνα προκύπτει από τις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων. Σήμερα, οι λήξεις στα 10ετή ομόλογα δίνουν απόδοση στην περιοχή του 8% σε ετήσια βάση. Αυτός ο αριθμός θέτει και τον πήχη για την απόδοση που πρέπει να έχει μια επένδυση στην Ελλάδα, αφού δίχως κόπο και απλά με την αγορά ενός ομολόγου, ένας επενδυτής εξασφαλίζει το πολύ επικερδές 8%. Η διαφορά μεταξύ των αποδόσεων δίνει και το επίπεδο πρόσθετου κινδύνου χώρας, όπως το αντιλαμβάνονται σήμερα οι επενδυτές.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

Ένα μεγάλο μέρος από την ανασφάλεια των επενδυτών οφείλεται στην τακτική που ακολουθούν οι πιστωτές, είτε πρόκειται για το μαρτύριο της σταγόνας στην καταβολή των δόσεων είτε για την απροθυμία τους να δώσουν μια οριστική και γενικά αποδεκτή από τις αγορές λύση στο πρόβλημα της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους. Ορισμένοι δικαιολογούν τη στάση αυτή των δανειστών ερμηνεύοντάς της ως «επιβεβλημένη πίεση» για να τηρούνται από την κυβέρνηση τα συμφωνηθέντα. Άλλοι επιχειρηματολογούν για τα «εσωτερικά προβλήματα» που αντιμετωπίζουν οι ίδιοι οι δανειστές σε ό,τι αφορά τη δικαιολόγηση ενός σημαντικού κουρέματος –άμεσου ή έμμεσου- στους ψηφοφόρους τους. Το αποτέλεσμα ωστόσο παραμένει το ίδιο. Έως ότου λυθεί το πρόβλημα του χρέους και οι «παρενέργειές» του, έως ότου βεβαιωθούν οι αγορές πως δεν επικρέμαται κίνδυνος αθέτησης, το προφίλ ρίσκου της χώρας θα αποθαρρύνει μεγάλο μέρος των επενδυτών, ιδίως εκείνους που κινούνται πιο συντηρητικά. Και αυτός μάλλον είναι ο βασικός λόγος που δεν έχουμε δει σοβαρές επενδύσεις από τις άλλες χώρες της «ανεπτυγμένης» Ευρώπης ακόμη και σε κλάδους όπως αυτός της ενέργειας για τους οποίους λογικά έχουν λόγους να ενδιαφέρονται.

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Όσο ισχύουν οι παραπάνω συνθήκες, είναι δυνατόν να μιλάμε για πραγματική ανάπτυξη στη χώρα;

Πως θα υπάρξει ανάκαμψη εντός του 2014, όπως μας διαβεβαιώνετε, όταν η ανάκαμψη στην Ευρώπη είναι εξαιρετικά ασθενική και αβέβαιη, με συνέπεια η ΕΚΤ να μειώνει τα επιτόκια σε ιστορικά χαμηλά, μήπως και δώσει νέα ώθηση στη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, οι ελληνικές τράπεζες δεν δανείζουν εξαιτίας των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν με τις επισφάλειες, και οι ξένες άμεσες επενδύσεις δεν επαρκούν για τη μεταστροφή του αρνητικού επενδυτικού κλίματος;

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 2013

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών